

IN
VERHALEN
HUIJST
ONZE
TOEKOMST

Deze zomer serveren we duizenden mensen een lekker bord spaghetti als sfeerbepalende intro op de voorstelling Spaghettirellen.

We bouwden een varende tribune voor 400 bezoekers door de Zwolse stadsgracht.

We sleepten duizend kuub zand aan om het publiek in Zwolle te omringen met metershoge dijken.

We verplaatsten toeschouwers 15 avonden lang met 20 legertrucks, brachten een Russisch mannenkoor ten gehore op de IJsseldijk en lieten acteurs al varend spelen op de IJssel.

Inleiding

Wanneer Theatergroep De Jonge Honden een nieuw idee deelt voor een voorstelling, reageren mensen vaak verrast en nieuwsgierig. Maar ook met licht ongeloof. Avontuurlijk plan, maar gaat dat lukken? Iedereen ziet het voor zich, maar is het realistisch? Echter, juist als iets onmogelijk lijkt, zet Tg De Jonge Honden haar tanden erin. We bijten ons vast, totdat we het **onmogelijke** hebben **waargemaakt**.

Tot nu toe hebben we al onze plannen weten te realiseren met vereende krachten rond een kleine projectorganisatie, mede dankzij samenwerkende partners én de tweejarige financiële bijdrage van de provincie Overijssel in het kader van cultureel aanbod en talentontwikkeling. Door deze regeling hebben we in 2019 en 2020 belangrijke stappen kunnen zetten ter versteviging van de organisatie, ook al werken we nog steeds op projectbasis en produceren we ad hoc. Dit jaar ondersteunt de gemeente Zwolle Theatergroep De Jonge Honden voor het eerst, weliswaar met een bescheiden bedrag, maar mét het vooruitzicht op een structurele bijdrage vanaf 2022.

Het is nu het momentum om de coöperatieve organisatie en avontuurlijke werkwijze van Tg De Jonge Honden te **verduurzamen**, om zodoende onze creatieve en stimulerende bijdragen aan het professionele maakklimaat in Overijssel van een solide basis te voorzien, evenals de maatschappelijke impact op makers, publiek en omgeving.

Continuïteit is onontbeerlijk voor meer creatief rendement. Een vierjarige bijdrage van de provincie maakt voor ons een wezenlijk verschil om een aanwezige en blijvende rol te kunnen vervullen in de gemeenschap van Overijssel. Structurele ondersteuning stelt ons in staat samenwerkingen te verduurzamen, makers een ontwikkelingsperspectief te bieden, (nieuw) publiek aan ons te binden, beloftevolle plannen te realiseren, succesvolle projecten te hernemen, landelijke zichtbaarheid te vergroten en onze maatschappelijke impact te vergroten. Energie om plannen te verwezenlijken is er te over, maar continuïteit betekent dat we ons écht en duurzaam kunnen verbinden aan provincie, publiek en partners.

Theatergroep De Jonge Honden, geworteld in Zwolle en de regio, maakt voorstellingen met een sterke impact op zowel jeugd, jongeren als volwassenen. De thematiek, **voortkomend uit verhalen die verscholen liggen in het landschap en de geschiedenis van de regio**, brengt het **gesprek tussen generaties** op gang. Bezoekers nemen onverwachte ervaringen en verhalen mee naar huis. We creëren herinneringen voor het leven, gelinkt aan (im)materieel erfgoed en historische gebeurtenissen uit hun directe omgeving. Die gebeurtenissen voorzien we van een menselijke maat en geëngageerd toekomstperspectief. Met onderhavig plan willen we onze bevlogenheid en artistieke- en maatschappelijke drijfveren onderstrepen.

1

WIE WE ZIJN

Theatergroep De Jonge Honden is een collectief, bestaande uit een driehoofdige kern:

- artistiek leider, regisseur en theatermaker Jolmer Versteeg
- zakelijk leider Brigitte De Goeij en
- marketeer en fondsenwerver Sanne Oostenga.

Tg De Jonge Honden vertelt verhalen die vertrekken vanuit **(im)materieel cultureel erfgoed en historische gebeurtenissen**. Op toegankelijke, nieuwsgierige en verbindende wijze brengt het gezelschap dit erfgoed en deze historie tot leven tijdens spannende producties. Met onze producties maken we het publiek bewust van wat zich heeft afgespeeld in het landschap, de plek en de omgeving waar zij zich dagelijks in bevinden. Het alledaagse krijgt zo onalledaags reliëf.

Met de keuze voor unieke verhalen die juist niet voortkomen uit de reguliere canon, maar **verscholen liggen in de kieren van het historisch archief**, wil het gezelschap op avontuurlijke, laagdrempelige en verrassende manier een nieuw bewustzijn kweken bij het publiek. We willen met onze producties de waarde van een plek of erfgoed laden met nieuwe betekenis. Door de bezoeker ontvankelijk te maken voor nieuwe perspectieven op historische gebeurtenissen en (im)materieel erfgoed, creëren we impact en brengen we verschillende generaties met elkaar in gesprek. Deze bewustwording leidt tot **meer gemeenschapsgevoel en meer waardering voor de**

omgeving met haar markante plekken, verborgen geschiedenis en boeiende verhalen.

De kernwaarden die Tg De Jonge Honden huldigt zijn: **avontuurlijk, onderzoekend en loyaal**. Altijd in verbinding met het publiek en samenwerkingspartners, gedurfd en wendbaar, met een vermogen snel en flexibel in te kunnen spelen op veranderingen.

We zijn niet alleen

Tg De Jonge Honden voelt zich in de cultuurregio Zwolle als een vis in het water, maar een vis zwemt liever niet alleen. We werken samen met verschillende partners: Zwolse theaters, Historisch Centrum Overijssel (HCO) in combinatie met de Overijsselacademie, Stadsfestival Zwolle, diverse gemeenten (Olst-Wijhe, Hardenberg), Deltion College Zwolle (voor middelbaar beroepsonderwijs en volwassen educatie), Stichting 4 Oost en OKTO (Overleg Kleine Theaters Overijssel), en zeker ook met collega-makers uit de regio zoals het multimediaal muziekduo Brother Till, de Zwolse stadsdichter Sarah Lucassen, muzikantencollectief Colored Monkeys en theatermaker en performer Lieke van der Vegt. In hoofdstuk 4 gaan we dieper in op waar deze samenwerking uit bestaat.

Wat willen we de komende vier jaar waarmaken?

1. Het creëren van lokale tot landelijk reikende producties op verschillende locaties en in wisselende vormen, met samenwerkingspartners die het product artistiek of zakelijk versterken.
2. Het tot leven brengen van belangrijke thematiek en deze aansprekend maken voor een groot en breed publiek.
3. Het zichtbaar maken van de kwaliteit van de voorstellingen en de artistieke signatuur van het gezelschap.
4. Bewustwording, waardering en een gezamenlijk besef creëren bij bezoekers over (regionaal) geschiedkundige verhalen.
5. Vanuit verschillende perspectieven generaties met elkaar in gesprek brengen.
6. Meer zichtbaarheid genereren en een stevigere positionering realiseren door continuïteit in verbinding, opbouw en verbreding van publiek.
7. Het artistiek ondersteunen en faciliteren van verschillende makers met residenties en samenwerkingen, in het kader van experiment en talentontwikkeling.
8. Verder bouwen aan een professioneel maakklimaat in de provincie Overijssel.

2

ARTISTIENE
KWALITEIT EN
ONTWIKKELING

Het artistiek profiel van Theatergroep De Jonge Honden wortelt in twee uitgangspunten:

1. (Im)materieel erfgoed

Regisseur Jolmer Versteeg zoekt persoonlijke of lokale verhalen binnen een groter geschiedkundige thema. De grote thema's verschillen per project: van de Koude Oorlog en Modern Imperialisme tot de Tweede Wereldoorlog en Arbeidsmigratie. Binnen deze thema's zoekt Versteeg naar het kleinere, persoonlijke of lokale verhaal. Zodat toeschouwers zich ermee kunnen verbinden en ertoe kunnen verhouden.

2. Variatie in theatrale en muzikale vorm

Per thema en project wordt gezocht naar de meest geschikte, avontuurlijke vorm. Dit kan variëren van een audiotour tot voorstelling, van expositie tot wandelroute, van buitenlocatie tot binnenproject. Het creëren van een nieuwe wereld - auditief, visueel, theatraal en muzikaal - is hierbij leidend.

Artistieke kwaliteit en ontwikkeling

Originaliteit

Het gezelschap is gericht op het maken van professionele (theater)producties waarbij het (im)materiële erfgoed (uit onze regio) een centrale rol speelt. Hiermee onderscheiden we ons van andere makers en gezelschappen. De beeldtaal is secuur en uitgesproken en geldt als duidelijke signatuur van de artistiek leider. Vorm en locatie verschillen per project maar vertrekken altijd vanuit een beeldend en inhoudelijk versterkend theatraal en muzikaal avontuur. De komende jaren wil Tg De Jonge Honden meer landelijke zichtbaarheid creëren voor haar artistieke signatuur. De eerste stappen daartoe zijn gezet door een samenwerking met het ervaren Theaterbureau Korthals Stuurman (voorheen Hummelinck Stuurman) voor de verkoop van voorstellingen. Ook wil Tg De Jonge Honden haar originaliteit nog meer verfijnen door meer differentiatie in de uitwerking en verdieping van projecten en trajecten.

Vakmanschap

Betrokken regisseur, dramaturg, acteurs, vormgevers, componisten, geluids- en lichttechnici beschikken over (ruime) professionele ervaring. Deelnemende acteurs beheersen een speelstijl die past bij de beoogde

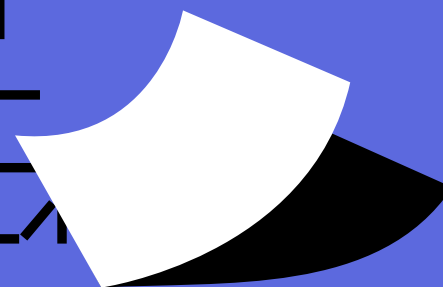
voorstelling: toegankelijk en transparant. De artistieke ontwikkeling van regisseur Versteeg heeft de afgelopen twee jaar een stevige sprong kunnen maken door de formatie van een vast artistiek team, bestaande uit dramaturg Maarten Bos en schrijver Wessel de Vries. Behalve de inzet van hun professie zijn ze sparringpartner in gesprekken over artistieke keuzes en het belang van samenhang tussen toekomstige activiteiten. De artistieke kwaliteit van de theatrale encenering komt mede tot stand door samenwerking met de jonge, onderzoekend ingestelde kostuumontwerper Hanne Pierrot en de getalenteerde visueel kunstenaar Wieger Steenhuis die hypersensitieve videobeelden creëert. De komende periode wordt per productie een scenograaf toegevoegd met een stijl die raakvlakken heeft met het beeldend theater waarin Versteeg zijn signatuur heeft ontwikkeld. Door deze raakvlakken ontstaat een nieuwe dynamiek die de kwaliteit van de voorstellingen nog verder omhoog stuwt. Het vakmanschap van het gezelschap manifesteert zich ook in de contextprogrammering die we rondom voorstellingen organiseren, met nagesprekken, workshops, lezingen, (online) kijkjes achter de schermen, participatie en educatieve activiteiten voor scholen. Ook deze contextprogrammering wil Tg De Jonge Honden verder uitdiepen.

Zeggingskracht

De kwaliteit van tekst, muziek, vormgeving, spel en regie bepalen de zeggingskracht van de voorstelling, zoals het publiek die ervaart. De combinatie van livemuziek met spel stuurt ook onze keuze voor alle andere theatrale middelen zoals decor, video, licht, kostuums en mise-en-scène. De interdisciplinaire aanpak versterkt hierdoor de totaalervaring. Bij regisseur Jolmer Versteeg ontkiemt een idee voor een voorstelling bij het horen of lezen van onbekende verhalen of vergeten passages uit bekende geschiedenissen. Daarna werkt hij met dramaturg Bos en auteur De Vries dit idee theatraal uit en gaat hij op zoek naar de meest passende encenering. Voor elke voorstelling die Versteeg regisseert worden een nieuwe tekst of boekbewerking en nieuwe muziek geschreven, een passende spelersgroep gecast en naar de ultieme encenering gezocht. Hierdoor groeit elke voorstelling uit tot een oorspronkelijke theatrale ervaring. Tg De Jonge Honden wil zich de komende periode duidelijker profileren met haar expressieve zeggingskracht, haar karakteristieke thematisering en inbedding in de omgeving, haar laagdrempelige en toegankelijke insteek en haar stimulerende functie voor betrokken makers.

3

ZAKELIJKE
KWALITEIT EN
ONTWIKKELING

Tg De Jonge Honden heeft haar kleine, wendbare organisatie bedrijfsmatig goed op orde. Het gezelschap wordt sinds oktober 2019 geleid door Brigitte De Goeij. Zij stuurt de bedrijfsprocessen aan. Haar inzet is mogelijk gemaakt door de tweejarige toekenning 2019/2020 van de provincie. Met haar jarenlange ervaring als zakelijk leider van een BIS-gezelschap en haar grote netwerk in verschillende kunstdisciplines en gremia, heeft zij de organisatie een stevige impuls kunnen geven; hierop bouwen we onder aanvoering van De Goeij nu voort. Sanne Oostenga heeft veel ervaring als marketeer en fondsenwerver bij Zwolse theaters en Stadsschouwburg Amsterdam. Zij weet als geen ander het publiek actief op de hoogte te houden van het nieuwe culturele aanbod en hiervoor zichtbaarheid te genereren. Dit talent zet ze ook vol in voor Tg De Jonge Honden. Tot voor kort maakte Yornik Onstenk deel uit van de organisatie voor administratie en verhuur van het Perrontheater, de thuisbasis van ons gezelschap in Zwolle. De administratie is nu in handen van een administratiekantoor. De verhuur beperkt zich nu, vanwege het coronavirus, tot een aantal vaste, culturele partners. In het najaar van 2021 wordt gekeken naar uitbreiding van de verhuur.

Tg De Jonge Honden blijkt succesvol in het vinden van projectfinanciering: projectsubsidies van lokale, regionale en nationale publieke fondsen, bijdragen van partnerorganisaties en particulieren (Rotary Zwolle,

Cortegaerdt en de heer Hemmink van Hanzestrohm) en eigen inkomsten uit verkoop van voorstellingen. Het ondernemerschap van de kleine maar efficiënte organisatie blijkt vruchtbaar, al is versterking door een productie leider noodzakelijk. Ook maken we vorderingen in het betrekken van private fondsen. Zo zijn we op korte termijn uitgenodigd voor een gesprek met Jessica Heutink, voorzitter van de Heutink Foundation en Stichting Vang je Droom. Heutink is zeer geïnteresseerd in onze plannen en werkwijze. De Lerak Foundation (Enschede) werkt op basis van een uitnodiging voor het indienen van een projectaanvraag. Onlangs heeft Lerak een bedrag toegekend aan Tg De Jonge Honden voor het project Spaghettirellen. In 2021-2024 gaan we ons creatieve ondernemerschap intensiveren; structurele subsidie vormt echter zonder meer de noodzakelijke basis om samenwerkingen en cultureel ondernemerschap te verduurzamen, om meer private financiering te genereren en een gezonde organisatie in stand te houden. Om het landelijk cultureel netwerk te vergroten wil Tg De Jonge Honden zich aansluiten bij de Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten (NAPK) en Kunsten '92, de landelijke belangenvereniging voor de kunsten.

Continuïteit is nodig in de basis-organisatie van artistieke leiding, zakelijk leider en marketeer en fondsenwerver. Naast het aantrekken van een zakelijke assistent ter ondersteuning van de zakelijk leider en verhuur van het

Perrontheater, is een productie leider nodig die het productieproces meteen vanaf de start in goede banen leidt. Ook werken we nu bij Spaghettirellen met een online marketeer voor aanvulling in de marketingstrategie; deze persoon willen we bij elke nieuwe productie aantrekken.

Onze zakelijke ontwikkeling richt zich op een concreet punt op de horizon: landelijke ondersteuning door het Fonds Podiumkunsten (FPK) vanaf 2025. Om hiervoor in aanmerking te komen, is het noodzakelijk in deze lopende periode een aantal keren een FPK-productiesubsidie te verkrijgen. We hebben onlangs onze eerste grote bijdrage ontvangen voor de reprise van Oorlogswinter en zullen een volgende aanvraag indienen voor De scheepsjongens van Bontekoe en/of La belle époque (werktitel). Zie ook het activiteitenplan.

Voor de voorstelling Spaghettirellen worden de programmeurs van theaterfestivals als Oerol, Over het IJ, Boulevard en Karavaan uitgenodigd, om ze vervolgens te interesseren voor de locatievoorstelling NACHT die Tg De Jonge Honden maakt in 2023 en die in première gaat op een nog te ontdekken plek in Overijssel. Met Korthals Stuurman hebben we met ondersteuning van FPK een landelijke reprisetournee kunnen realiseren voor de landelijk opgemerkte Oorlogswinter (winter 2021/2022). Een stevige intentie voor een meerjarige samenwerking is uitgesproken. Zo bouwen we langzaam maar zeker aan een

nationale uitstraling. In deze organische volgorde willen we blijven werken: eerst de provincie bedienen en dan het hele land.

Operatie IJsellinie, 2017

Makers over VOORVALLEN

“Wat fijn was aan VOORVALLEN, was dat we hier een week mochten verblijven en we hoefde niet een af product af te leveren. Aan het einde van de week lieten we zien aan een klein publiek wat we gemaakt hadden. Wat ons de ruimte gaf om te experimenteren, te zoeken en nieuwe dingen te proberen.” Fleur Dikken

“Dankzij VOORVALLEN hebben we een plek gekregen om onze eigen signatuur en stempel verder te onderzoeken in een korte tijd. We hebben kunnen maken en kunnen spelen voor publiek. We schrijven nu een plan voor een avondvullende voorstelling.” Jelle Mensink en Yari van der Linden

“De residentie bood voor ons zowel de mogelijkheid een nieuw publiek aan te spreken als een nieuw netwerk van (mede)makers op te bouwen. We hebben tijdens VOORVALLEN in korte tijd inzicht gekregen in het culturele veld van Zwolle -wat voor ons weer een nieuwe omgeving was. We hebben gemerkt dat Zwolle een eigen culturele stem heeft. Het was waardevol om die te leren kennen. De sfeer was ontvankelijk en laagdrempelig in de meest positieve zin van het woord. Het Perrontheater lijkt daarin meer midden in de samenleving te staan, dat is een unieke kracht.” Maarten Bos en Sophia van der Putten

Pers over VOORVALLEN

“Zestien toeschouwers verzamelden zich zondagmiddag in de intieme zolder van het prachtige Perrontheater in Zwolle. De houten planken zuchten en kraken, een goederentrein dendert voorbij op het naastgelegen spoor, cellist Fleur Dikken en verhalenverteller Jaap Slagman openen met een sfeervol lied vol weemoed en melancholie.”

Recensie VOORVALLEN door Theaterkrant

“Jullie maken de geschiedenis betekenisvol.”

— Respondent publieksonderzoek 2021

“Door het verhaal/productie krijg je een nieuwe/soms andere kijk op het verhaal. En je voelt je even een betrokkene in het verhaal. Je bent je heel bewust ineens van wat er zich heeft afgespeeld!”

— Respondent publieksonderzoek 2021

“Door de voorstellingen ben ik de geschiedenis niet meer gaan zien als iets dat is geweest en heel heftig is maar iets waar aandacht aan gegeven moet worden en dat nog steeds een groot en belangrijk deel van ons leven moet zijn, dat het goed is om je bewust te zijn van wat geschiedenis met jou doet en waarom. Dat is zoveel interessanter dan alles aan je voorbij laten gaan.”

— Respondent publieksonderzoek 2021

“Een voorstelling over een stukje geschiedenis uit het verleden, die ons doet nadenken hoe te handelen in het heden.”

— Bezoeker Theatergroep De Jonge Honden (2021)

“Dit project heeft mij geleerd dat we deze nare gebeurtenis niet mogen vergeten en dat we dit moeten blijven herdenken als eerbetoon aan alle mensen die hebben gevochten voor onze vrijheid en voor alle mensen die zijn omgekomen tijdens de oorlog.”

— Deelnemer Theater Na de Dam

“Ik fiets nu door de binnenstad wetende wat daar is gebeurd.”

— Deelnemer Theater Na de Dam

“Oorlogswinter mocht ik bezoeken met mijn zoon, 9 jaar, de interesse die dit bij hem gewekt heeft is ongekend. De interesse voor geschiedenis en theater is heel groot geworden.”

— Respondent publieksonderzoek 2021

“Het brengt gesprekken op gang. Mooie gesprekken met gezin en bekijken van gedrag/ omgeving en geschiedenis.”

— Respondent publieksonderzoek 2021

“Indrukwekkend om plaatselijke verhalen te horen (bijvoorbeeld Herta). Dat verbindt de geschiedenis met het dorp en dat blijft je bij en geeft besef.”

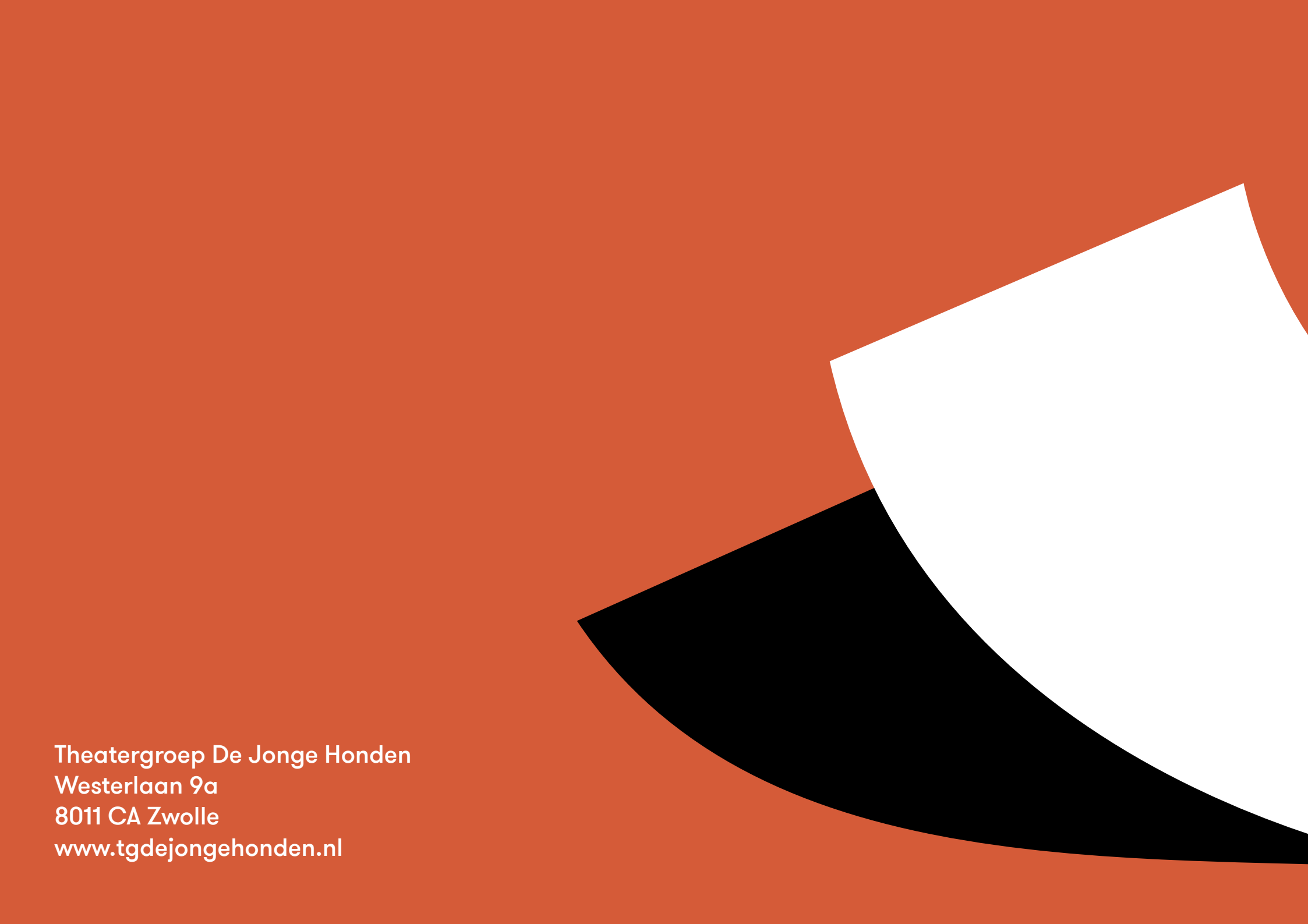
— Respondent publieksonderzoek 2021

"Als je onze kennis van de geschiedenis van Zwolle koppelt aan de creativiteit van De Jonge Honden krijg je geheel een resultaat dat je van tevoren niet had verwacht en dat je verrast en opnieuw aan het denken zet. Dankzij de samenwerking met Tg De Jonge Honden rondom de geschiedenis van het spoor en de Willemsvaart hebben wij een geheel nieuw publiek weten te bereiken voor de verhalen van de stad."

— Vincent Robijn, directeur Historisch Centrum Overijssel

"Tg De Jonge Honden heeft met hun community theater belangrijke momenten in onze lokale geschiedenis op een indringende en ontroerende wijze invoelbaar gemaakt: 'Hertha' in Wijhe en 'Operatie IJssellinie' in Olst. Kenmerkend voor het gezelschap is het zoeken naar verbinding met de dorpsgemeenschap. Honderden inwoners zijn betrokken geweest. Duizenden gasten hebben de voorstellingen bezocht. Ik voelde in Wijhe en later Olst de enorme trots en voldoening dat onder leiding van Tg De Jonge Honden het aanvankelijk onmogelijk geachte met elkaar toch maar mooi gerealiseerd is."

— Ton Strien, burgemeester gemeente Olst-Wijhe over Operatie IJssellinie (2017)

Theatergroep De Jonge Honden
Westerlaan 9a
8011 CA Zwolle
www.tgdejongehonden.nl